

ความเห็นในการวินิจฉัยคดีส่วนตน
ของ นายวสันต์ สร้อยพิสุทธิ์ ประธานศาลรัฐธรรมนูญ

คำวินิจฉัยที่ ๒๓/๒๕๕๕

เรื่องพิจารณาที่ ๒๒/๒๕๕๕

วันที่ ๒๒ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๕๕๕

ประเด็นวินิจฉัย

๑. ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒๑๕ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๖๙ และมาตรา ๗๐ หรือไม่

๒. พระราชบัญญัติจรรยาบรรณ พ.ศ. ๒๕๒๒ มาตรา ๑๑๔ และมาตรา ๑๒๘ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๒๙ มาตรา ๖๓ มาตรา ๖๙ และมาตรา ๗๐ หรือไม่

ความเห็น

ในประเด็นข้อที่ ๑ เห็นว่า รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๖๙ เป็นสิทธิของบุคคลในการต่อต้านโดยสันติวิธีต่อการกระทำใด ๆ ที่เป็นไปเพื่อให้ได้มาซึ่งอำนาจในการปกครองประเทศ โดยวิธีการซึ่งมิได้เป็นไปตามวิถีทางที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ และมาตรา ๗๐ เป็นหน้าที่ของชนชาวไทย ในการพิทักษ์รักษาไว้ซึ่งชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ส่วนประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒๑๕ เป็นบทบัญญัติว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับความสงบสุขของประชาชน โดยมีให้มั่วสุมกันตั้งแต่สิบคนขึ้นไป ใช้กำลังประทุษร้าย หรือขู่เข็ญว่าจะใช้กำลังประทุษร้าย หรือกระทำการอย่างหนึ่งอย่างใดให้เกิดความวุ่นวายขึ้นในบ้านเมือง เห็นได้ในเบื้องต้นว่า การกระทำอันเป็นความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒๑๕ เป็นการกระทำที่มีใช้ “สันติวิธี” ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๖๙ และการทำหน้าที่ของชนชาวไทย ในการพิทักษ์รักษาไว้ซึ่งชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๗๐ นั้น ก็ต้องอยู่ภายในกรอบแห่งกฎหมายที่เกี่ยวข้อง กล่าวคือ จะใช้กำลังประทุษร้ายหรือขู่เข็ญว่าจะใช้กำลังประทุษร้ายใด ๆ มิได้

เว้นแต่จะเป็นไปตามกฎหมาย เช่น การกระทำโดยป้องกันโดยชอบด้วยกฎหมาย หรือกระทำด้วยความจำเป็น ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๖๘ และมาตรา ๖๙ เป็นต้น ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒๑๕ จึงมิใช่บทบัญญัติที่ตัดสิทธิของบุคคลให้ต่อต้านโดยสันติวิธีต่อการกระทำใด ๆ เพื่อให้ได้มาซึ่งอำนาจ ในการปกครองประเทศโดยวิถีทางที่มีชอบตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๖๙ และมีใช่บทบัญญัติที่ลิดรอนหน้าที่ ของบุคคลในการพิทักษ์รักษาไว้ซึ่งชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และการปกครองในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๗๐ แต่อย่างใด

ส่วนในประเด็นข้อ ๒ เป็นเรื่องการควบคุมการกระทำบางอย่าง เพื่อความสะดวกรวดเร็วกว่าการพิจารณา และเพื่อมิให้เกิดขวางการพิจารณาของผู้ใช้ทาง โดยพระราชบัญญัติพิจารณาทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒ มาตรา ๑๑๔ ห้ามวาง ตั้ง ยื่น หรือแขวนสิ่งของหรือกระทำด้วยประการใด ๆ เกี่ยวกับสิ่งของในทางมิให้มีลักษณะ เป็นการกีดขวางการจราจร ส่วนมาตรา ๑๒๘ เป็นบทบัญญัติห้ามวาง หรือเท หรือทิ้งสิ่งของจำพวกเศษแก้ว ตะปู ลวด น้ำมันหล่อลื่น กระจกหรือสิ่งอื่นใด หรือกระทำด้วยประการใด ๆ บนทางอันอาจทำให้เกิดอันตราย หรือเสียหายแก่ยานพาหนะหรือบุคคล หรือเป็นการกีดขวางการจราจร บทบัญญัติในสองมาตราดังกล่าว มิได้ขัดขวางการชุมนุมโดยสงบและปราศจากอาวุธ อันสอดคล้องกับหลักการคุ้มครองความสะดวกรวด เร็วของประชาชนที่จะใช้ทางสาธารณะ และมีได้จำกัดสิทธิของบุคคลที่จะต่อต้านโดยสันติวิธีต่อการกระทำใด ๆ เพื่อให้ได้มาซึ่งอำนาจในการปกครองประเทศด้วยวิถีทางที่ไม่ชอบ ทั้งมิได้เป็นการลิดรอนหน้าที่ของบุคคล ในการพิทักษ์ชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ ทรงเป็นประมุขแต่ประการใด แม้จะเป็นกรณีจำกัดสิทธิของบุคคลอยู่บ้าง แต่ก็ยังเป็นไปตามอำนาจที่รัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๙ ให้อำนาจ ซึ่งไม่กระทบกระเทือนถึงสาระสำคัญของสิทธิ และการบังคับใช้เป็นการทั่วไป ไม่ใช่บังคับแก่กรณีใดกรณีหนึ่ง หรือแก่บุคคลใดบุคคลหนึ่งโดยเจาะจง แสดงว่าการใช้สิทธิและหน้าที่ของบุคคล ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๖๓ มาตรา ๖๙ และมาตรา ๗๐ ต้องอยู่ภายใต้บังคับแห่งกฎหมายอื่น และต้องไม่ทำให้เป็นการละเมิดหรือรบกวนสิทธิของบุคคลอื่นด้วย มิใช่ใช้สิทธิและหน้าที่จนก่อให้เกิด ความเดือดร้อนแก่ประชาชน หรือล่วงละเมิดสิทธิของผู้ใด ซึ่งสอดคล้องกับหลักกฎหมายทั่วไป และหลักการเคารพในสิทธิและหน้าที่ซึ่งกันและกัน

อาศัยเหตุผลดังกล่าวมา จึงมีความเห็นว่า ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒๑๕ ไม่ขัดหรือแย้ง ต่อรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๖๙ และมาตรา ๗๐

และพระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒ มาตรา ๑๑๔ และมาตรา ๑๒๘ ก็ไม่ขัดหรือแย้ง
ต่อรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๒๙ มาตรา ๖๓ มาตรา ๖๙
และมาตรา ๗๐

นายวสันต์ สร้อยพิสุทธิ์

ประธานศาลรัฐธรรมนูญ